

DOEPAK

DuP_{AK} DoeP_{AK} POPPENSPE(ELMUSEUMKRUISELKRANTKRABEL) DoeP_{AK} DuP_{AK}
Nr. 234

Jan Klaassen: een kalligram

Bovenstaande figuurtekst is gemaakt door Baukje Scheppink (2015) ter gelegenheid van het parelmoerenjubileum van het Poppenspe(e)lmuseum. Zij gebruikte hiervoor rijmelarijen en gezegden uit 'Dooptjeel van Jan Claeszen. Kroniek van het traditionele poppenspel in Nederland'. Auteur: Wim Meilink. Impressum: J.H. De Bussy (Amsterdam, 1969).

Jan: 'Katrijntje, Trijntje, Jacomijntje, Suikerappeltje! Gisteren was ik dronken. Vandaag ben ik niet nuchteren. Is dat geen plezierig leven? Rom, bom, wat maal ik er om! Heerekrintjes!' Wil je meer te weten komen over internationale (volks)poppentheaterfiguren en -technieken? Raadpleeg het **poppentheater-abc** op **www.poppenspel museumbibliotheek.nl**. In onze museumwinkel vind je gezelschapsspellen op poppentheatergebied en documentatie die uitnodigt tot de activiteit **Zelf eens proberen?** Zie ook: **Een handvol (volks)poppentheaterfiguren, -attributen en -technieken nader verklaard**, een educatieve prenten- en tekstenreeks. Dit document op internet, zie <http://www.poppenspel museumbibliotheek.nl/pdf/Doepak234.pdf>. Hyperlinks: klik op de **vet** gezette woorden. Concept: Otto van der Mieden. **Applaus**.

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbels! Een dupak (spreek uit: doepak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een true die overeenkomt met het uittrekken en weer inkrampen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.